

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/285/2020
Identifikačné číslo spisu:	1315209991
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1315209991.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobkyne SPP - distribúcia, a.s., so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy 44/b, IČO: 35 910 739, zastúpenej Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Michalská č. 14, za ktorú koná Mgr. Branislav Jakubčák, proti žalovanému C. K., bytom H., K.Á. č. XX/XX, zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Jozef Holíč s. r. o., so sídlom v Bernolákove, Poľovnícka č. 4, za ktorú koná JUDr. Jozef Holíč, o zaplatenie 630,20 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde v Bratislava III, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. septembra 2019 sp. zn. 15 Co/358/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III. (ďalej aj len súd prvej inštancie) rozsudkom z 2. novembra 2016, č. k. 12 C 346/2015-79, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 630,20 € spolu s úrokom z omeškania 5,05 % ročne od 27.septembra 2015 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku; vo zvyšku žalobu zamietol; žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania.

1.1. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že pri kontrole zistila a neskôr znalcom bolo konštatované, že na odbernom mieste H., R. č. XX/XX, ide o poškodenie meradla, ktoré bolo predelené a následne zlepené. V dôsledku uvedeného v období od 23. marca 2013 do 15. mája 2013 dochádzalo na uvedenom odbernom mieste k neoprávnenému odberu plynu, čím jej vznikla škoda celkom vo výške 630,20 €, ktorá bola vyčíslená podľa vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 449/2012 Z.z. Nárok na náhradu škody si voči žalovanému uplatnila faktúrou č. 9000159379 z 5. júna 2013, splatnou dňa 24. júna 2013, túto žalovaný neuhradil, preto si uplatnila aj úroky z omeškania v zákonnej výške.

1.2. Súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania uviedol, že žalobkyňa svoj nárok na náhradu škody odôvodnila ustanovením § 82 ods. 1 písm. d/ zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike, t.j. domáhala sa náhrady škody podľa osobitného zákona obsahujúceho vlastnú úpravu náhrady škody spôsobenej dodávateľovi plynu neoprávneným odberom odberateľom plynu. Neoprávnený odber zemného plynu je

odber bez uzatvorenej zmluvy o dodávke plynu alebo v rozpore s uzavretou zmluvou (§ 82 ods. 1 písm. a/, d/ zákona o energetike) a meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Pri neoprávnenom odbere plynu je odberateľ plynu povinný nahradiť dodávateľovi plynu škody, ktoré mu neoprávneným odberom spôsobil. Pri výslovnom zákaze akéhokoľvek zásahu do meradla inou osobou ako dodávateľom plynu je zrejmé, že citovaný zákon v ustanoveniach § 82 ods. 1 konkretizuje niekoľko skutkových podstát, ktoré označuje za neoprávnený odber plynu, pričom z hľadiska posúdenia druhu zodpovednosti odberateľa plynu za škodu spôsobenú dodávateľovi plynu neoprávneným odberom podľa zákona o energetike, v danom prípade žalobkyňa odvíjala uplatnený nárok na náhradu škody ako odber plynu meraný meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, na ktorý sa vzťahuje objektívna zodpovednosť, teda zodpovednosť bez zreteľa na zavinenie. Zdôraznil fakt, že odberateľ zodpovedá (už len) za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pričom porušenie tohto zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek a porušenie zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii nie je viazané len na odberateľa samotného, prípadne na iné osoby, ktoré či už na podnet odberateľa plynu alebo s jeho vedomím toto zabezpečenie meradla porušili. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2009, sp. zn. 1 Cdo 107/2008, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že odberateľ zodpovedá (už len) za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pričom porušenie tohto zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek, teda porušenie zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii nie je viazané len na odberateľa zemného plynu alebo iné osoby, ktoré či už na podnet odberateľa plynu alebo s jeho vedomím, toto zabezpečenie meradla porušil. S poukazom i na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. októbra 2009, sp. zn. 4 Cdo 30/2009, mal za to, že v danom prípade boli naplnené všetky znaky zodpovednosti za škodu t.j. existencia protiprávneho úkonu (neoprávnený odber), škoda (vypočítaná s poukazom na § 59 ods. 3 zákona o energetike a s použitím metodiky stanovenej príslušnou vyhláškou) a príčinná súvislosť medzi existenciou protiprávneho úkonu a škodou (v dôsledku odberu plynu v rozhodnom období a nie vierohodnosti stavu spotreby plynu na takto poškodenom meradle). Predstavy žalovaného o tom, ako by malo byť meradlo zabezpečené, vyhodnotil ako subjektívne a idealistické, pretože umiestňovanie plynomerov, ako aj projektovanie rozvodných sietí, presne upravujú právne predpisy a technické normy a tieto musia byť dodržiavané; odchýlky od technických noriem sú nepripustné. Platná právna úprava stanovuje, že číselník meradla má byť zabezpečený plombou, aby do číselníka nemohol nikto zasahovať.

1.3. Súd prvej inštancie uzavrel, že v danom prípade bola naplnená skutková podstata neoprávneného odberu plynu podľa ustanovenia § 82 ods. 1 písm. d/ citovaného zákona, pretože žalovaný odoberal plyn meraný meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, a tak zodpovedá žalobcovi za škody, ktoré neoprávneným odberom spôsobil. Mal preukázané, že žalobkyňa preukázala všetky podmienky pre uplatnenie nároku zodpovednosti za vzniknutú škodu, a to neoprávnený odber, protiprávny úkon - odber plynu meradlom, ktoré malo poškodenú plombu, ako to vyplynulo zo znaleckého dokazovania a príčinnú súvislosť, ktorá spočívala v tom, že údaj z takéhoto meradla nie je použiteľný, pričom zemný plyn bol na odbernom mieste odoberaný. Žalovaný výpočet škody v zmysle vyhlášky č. 449/2012 Z.z. nevyvrátil, nového znaleckého dokazovania sa nedomáhal. Žalobkyni svedčila aktívna legitímácia v súvislosti s uplatnením nároku na náhradu škody, keďže spoločnosť žalobkyne je prevádzkovateľom distribučnej siete zemného plynu. Pri zistení neoprávneného odberu má žalobkyňa nárok na náhradu spôsobenej škody. V dôsledku poškodenej montážnej plomby nemožno údaje o spotrebe zemného plynu odvodiť od meradla (plynomeru), keďže pri porušení montážnej plomby zaniká platnosť overenia meradla a ním zaznamenané údaje nemožno považovať za hodnoverné. Výšku vzniknutej škody nemožno ustáliť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov aj preto, že nebolo možné zistiť, akú dlhú dobu boli zapojené plynové zariadenia používané. Za týchto okolností bolo možné výšku náhrady spôsobenej škody určiť jedine výpočtom podľa vyhlášky č. 449/2012 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. V danom prípade išlo o množstvo 9.168,99 kWh za obdobie od 23. marca 2013 do 15. mája 2013 po 40,32/1000 kWh. Za celé obdobie neoprávneného odberu plynu vznikol nárok na náhradu škody spolu vo výške žalovanej sumy. Žalovaný sa na otázku súdu, či namieta žalobkyňou predložený znalecký posudok, či žiada o nariadenie znaleckého dokazovania, jednoznačne vyjadril, že nenavrhuje a nežiada ani vypočut' znalca V. W.. Znaleckým posudkom V. W. č. 191/PL/2013 bolo preukázané, že žalovaný

odoberal plyn meraný meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, samotný žalovaný v zmysle záverov znaleckého posudku nerozporoval, že meradlo bolo zlomené, predelené na dve časti, iba vyjadrenie znalca, že následne bolo zlepené lepidlom, čo bolo pre posúdenie veci irelevantné, či poškodené meradlo bolo zlepené kyanoakrylátovým alebo iným lepidlom, ako aj to, či meradlo poškodil žalovaný, prípadne iné osoby, z dôvodu ktorého objektívne zodpovedá žalobcovi za škody, ktoré neoprávneným odberom spôsobil. Podľa § 1 ods. 9 vyhlášky vznikol žalobkyni aj nárok na zaplatenie nákladov spojených so zistením neoprávneného odberu plynu v sume celkom 260,51 €, keď žalovaný výšku nárokov, t.j. celkovú žalovanú sumu, nesporoval.

1.4. Žalovaného zaviazal na zaplatenie uplatnených úrokov z omeškania v zákonnej výške 5,05 % ročne, vo výške úrokovej sadzby ECB pre hlavné refinančné operácie ku dňu začatia omeškania (0,05 % ročne) zvýšenej o päť percentuálnych bodov.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj odvolací súd) rozsudkom z 25. septembra 2019 sp. zn. 15 Co/358/2017, rozsudok Okresného súdu Bratislava III z 2. novembra 2016 č. k. 12 C 346/2015 - 79, vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 630,20 € s príslušenstvom potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP), keď sa stotožnil s dôvodmi rozsudku v tomto výroku ako správnymi, napadnutý výrok žalovaným, v časti zamietnutia žaloby, odmietol a rozhodol o priznaní nároku na trovy konania. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol nasledovné.

2.1. Žalovaný neprodukoval vo svojom odvolaní žiadne dôkazy, ktoré by mohli zvrátiť výsledky vykonaného dokazovania a právneho posúdenia veci, a preto bol záver súdu prvej inštancie o neoprávnenom odbere plynu zo strany žalovaného podľa § 82 ods. 1 písm. d/ zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike správny. Prvoinstančný súd riadne vyhodnotil, že v danom prípade išlo o objektívnu zodpovednosť, t.j. bez zreteľa na zavinenie, a tak nebolo rozhodujúce, či žalovaný, alebo niekto iný neoprávnene manipuloval s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Žalobkyňa svoj nárok na náhradu škody preukazovala aj znaleckým posudkom č. 161/PL-2013, ktorý vypracoval znalec V. C. W., ktorý žalovaný namietal. Znalec vo svojom posudku na otázky zadávateľa, žalobkyne, či bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, či bola porušená plomba na počítadle meradla a či je overovacia/zabezpečovacia značka v celku uviedol, že na základe zistených skutočností jednoznačne potvrdil, že pravdepodobne pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - predelené a následne zlepené, že plomba na počítadle meradla bola porušená - predelená a overovacia/zabezpečovacia značka je predelená na dve časti, pričom sa v tomto znaleckom posudku nachádza aj fotografia predmetného meradla žalovaného. Žalovaný na preukázanie svojich tvrdení o tom, že niekto cudzí manipuloval s predmetným meradlom plynu, že pracovníci žalobkyne, resp. osoby (podvodníci) vydávajúce sa za pracovníkov žalobkyne mu navrhovali za úplatu spätný odpočet spotrebovaného plynu, čo odmietol, ako strana sporu mal povinnosť označiť dôkazné prostriedky spôsobilé preukázať pravdivosť týchto tvrdení, čo neurobil.

2.2. Odvolací súd konštatoval, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na strane sporu a v prípade, ak neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú aj tú stranu sporu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, ale hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany sporu. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany sporu nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu sporu nepriaznivé rozhodnutie. Súd prvej inštancie sa správne v odôvodnení rozhodnutia zamerail len na argumenty, ktoré boli z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považované za rozhodujúce, pretože všeobecný súd, nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré mali pre vec podstatný význam, príp. dostatočne objasňovali skutkový a právny základ rozhodnutia.

2.3. Odvolací súd dospel k záveru, že nebol daný ani odvolací dôvod, ktorý žalovaný odôvodňoval tým, že sudkyňa neoznámila stanovisko, že plomba podľa znalca, ktorý mal potvrdiť manipuláciu a neoprávnený odber, bola predelená a tým mu znemožnila domáhať sa ďalšieho znaleckého dokazovania na vyvrátenie domnienky znalca, že plomba bola predelená a znovu zlepená, čím bol ukrátený na práve na spravodlivý proces. Zo spisu vyplývalo, že žalovaný sa zúčastnil pojednávania konaného 24. júna

2016, na ktorom súd poučil strany sporu podľa § 120 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku. Sám žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie uviedol, že nenavrhuje vykonať znalecké dokazovania, ani vypočúť znalca V. W. (zápisnica z pojednávania konaného 24. júna 2016, č. I. 50 spisu), a na ďalšie pojednávanie konané dňa 2. novembra 2016, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, sa žalovaný, ani jeho právny zástupca, bez ospravedlnenia, nedostavili. Odvolací súd vyhodnotil preto odvoláciu námietku žalovaného o porušení jeho práva na spravodlivý proces za nedôvodnú. Žalovaný mal dostatok času na preukázanie svojich tvrdení o nesprávnosti znaleckého posudku Ing. C. W. a že s jeho meradlom nebolo neoprávnene manipulované, ale sám sa rozhodol neznačiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

2.4. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou žalovaného, že súd prvej inštancie nevykonal predbežné hodnotenie, či plomba bola predelená a či znalecký posudok preukázal poškodenie meradla, pretože účelom predbežného posúdenia veci nie je podrobne odpovedať na všetky otázky sporu a ak sa tak nestane, neznamena to, že konajúci súd automaticky vystaví stranu sporu prekvapivosti. O prekvapivé rozhodnutie totiž ide vtedy, ak súd použije inú právnu normu pri právnom posúdení veci (ktorá doposiaľ použitá nebola, a ktorá je pre danú vec rozhodujúca) a súčasne, dotknutej sporovej strane sa k jej požitíu neumožní vyjadriť sa. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd (nie súd prvej inštancie) založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu nemá strana sporu možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné. Predmetom sporu od začiatku bola právna otázka, či žalovaný neoprávnene odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, čo žalovaný namietal. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o nároku žalobkyne na náhradu škody za neoprávnený odber plynu správne vychádzal zo zákona o energetike, podľa ktorého sa na odber plynu meraný meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzťahuje objektívna zodpovednosť, t.j. zodpovednosť bez zreteľa na zavinenie, k čomu mali možnosť vyjadriť sa obe strany sporu (žalovaný tak urobil v podanom odpore proti platobnému rozkazu zo dňa 5. októbra 2015, a na pojednávaní konanom dňa 24. júna 2016). Žalobkyňa svoj nárok preukázala aj Zápisom o vykonanej kontrole na odbernom mieste žalovaného na základe príkazu/zákazky z 15. mája 2013, podľa ktorého bol plynomer zaslaný na znalecké posúdenie v zapečatenej krabici, došlo k výmene meradla za nové, zhotoveniu fotodokumentácie, odberné miesto bolo preblombované s tým, že plynomer je v prevádzke rodinného domu v uzamknutej skrinke, pri kontrole ju odomkol majiteľ (žalovaný), ktorý bol prítomný pri výmene a tento zápis aj podpísal. Žalovanému bol v konaní zo strany súdu prvej inštancie daný dostatok priestoru obhajovať svoj právny názor v otázke nemanipulovania s meradlom plynu a skutočnosť, že svoje tvrdenie v konaní nepreukázal, nespôsobilo prekvapivosť rozhodnutia. Žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie (ani v odvolacom konaní) nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by potvrdzoval ním tvrdenú skutočnosť, že s meradlom sa neoprávnene nemanipulovalo, keď sa iba snažil dokazovať, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno, keďže nepreukázala, že plomba bola skutočne predelená a mechanické poškodenie plomby muselo jednoznačne vzniknúť v príčinnej súvislosti s predelením.

2.5. Odvolací súd poukázal na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. februára 2017, sp.zn. 6 Cdo 17/2017, z ktorého vyplývalo, že neuvedenie, prípadne nedostatočné uvedenie predbežného právneho posúdenia veci súdom, nemá za následok tzv. zmätočnosťnú vadu, t.j. porušenie základných zásad občianskeho súdneho konania, t.j. odňatie možnosti stranám sporu konať pred súdom. Z povahy tejto procesnej povinnosti je však (aj podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovenom v uvedenom rozhodnutí) zrejmé, že k zhojeniu (skonzumovaniu) jej prípadného nesplnenia dochádza samotným rozhodnutím súdu, v dôvodoch ktorého podľa § 220 ods. 2 CSP. je súd povinný uviesť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhované dôkazy a ako vec právne posúdil. Bolo by zbytočné, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie a vec vrátil súdu prvej inštancie s tým, že by mu dal pokyn na dodržanie ustanovenia v súčasnosti § 181 ods. 2 CSP, pretože tento uvedený už vyslovil v rozsudku. Náprava prípadného nesprávneho postupu prvoinštančného súdu v tomto smere je daná tiež možnosťou podania odvolania ako riadneho opravného prostriedku, ktorý žalovaný v predmetnej veci aj využil.

2.6. K tvrdeniu žalovaného v odvolaní o nespojení vecí vedených na Okresnom súde Bratislava III

týkajúcich sa totožného predmetu sporu a strán sporu, odvolací súd poukázal na uznesenie Okresného súdu Bratislava III z 2. novembra 2016, č. k. 12 C 346/2015-77, ktorým bol návrh žalovaného na spojenie vecí zo 17. októbra 2016 zamietnutý, pričom toto uznesenie bolo žalovanému, resp. jeho právnenému zástupcovi, doručené 8. decembra 2016. V uvedenom uznesení súd prvej inštancie riadne odôvodnil, prečo nebolo možné návrhu žalovaného na spojenie vecí vyhovieť.

2.7. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietol, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uviedol, že žalovaný počas konania pred súdom prvej inštancie, ani v odvolaní, vôbec právny predpis, ktorý bol použitý pre výpočet náhrady škody (vyhláška č. 449/2012 Z.z.) nenamietal, rovnako ani samotnú výšku nároku žalobcu na náhradu škody.

2.8. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný podal odvolanie aj voči výroku napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie žalobu vo zvyšku zamietol, t.j. vo výroku, ktorým bolo rozhodnuté v jeho prospech, odvolací súd odvolanie žalovaného proti tomuto výroku podľa § 386 písm. b/ CSP odmietol, pretože odvolanie môže podať (len) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP.).

3. Žalovaný podal dovolanie proti všetkým výrokom rozsudku odvolacieho súdu: „...ktoré majú základ v zásadne nesprávnom, nezákonnom a nespravodlivom dokazovaní, v nesprávnom a nezákonnom vyhodnotení dôkazu, ktorý bol v rozpore so zásadou nezávislosti a nestrannosti vyhodnotený v prospech žalobcu. Podrobne sa zaoberal náležitostiach znaleckého posudku V. C. W. a namietal v tomto smere pochybenia súdu nielen pri zadaní, ale aj vyhodnotení znaleckého posudku. Uviedol, že: „... žalobca zneužil znalca V. C. W., ktorý v práci ako služobnej činnosti znalecký posudok urobí inak, ako na objednávku súkromného podnikateľského subjektu za dohodnutú odmenu. Znalec vyhotovil tzv. znalecký posudok vo veci potvrdenia neoprávneného odberu podľa zákona o energetike a zneužil svoju právomoc a oprávnenie posudok na takto položenú otázku urobiť. Navyše znalecká činnosť nie je podnikanie. Ak je ale príjem z takej činnosti vyšší než legálny zárobok, ide u znalca z iného odvetvia o nedovolené podnikanie. Znalec z odboru kriminalistika-mechanoskopia osvedčí pečiatkou z odboru kriminalistika potvrdenie o neoprávnenom odbere pre vyčíslenie škody v civilnom súdnom konaní. To je podnet na správne, konanie na Ministerstvo spravodlivosti SR, ktorý začal byť realizovaný.“ Žalovaný ďalej uviedol, že prostredníctvom právneho zástupcu síce zákon o energetike v časti náhrady škody a výpočet pri prvom nedovolenom odbere nenamietal, pretože mal za to, že žiaden zásah do meradla preukázaný nebol. Výslovil presvedčenie, že: „súd mal skúmať súlad zákona o energetike v časti náhrady škody, či je v súlade Ústavou SR a v súlade s Európskou judikatúrou. Dovolateľ a jeho právny zástupca neatakoval v rámci procesnej obrany, či útoku súlad zákona jednoducho pre nedostatok odbornosti na strane žalovaného v domnení, že tak súd urobí aj bez návrhu.“ Namietal, že v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu sa nedozvedel ako a prečo bol posudok V. C. W. procesne akceptovateľný. Ďalej uviedol, že: „v odvolacom konaní bolo porušené právo na prejednanie veci verejne. Súd sa nesprával nestranné a nezaujaté. Porušil právo na nestranný a nezávislý proces. Boli porušené pravidlá rovnosti strán a tvrdo bolo porušené právo rovnosti zbraní! Niet síl prelomiť monopol a politické krytie žalobcu. Spochybniť praktiky podnikateľa distribujúceho plyn si dovoľí len senát, kde skutočne všetci členovia sa podieľajú na príprave a rozhodnutí vo veci samej. Doposiaľ dovolací súd neriešil otázku zjavného komplotu pri preukazovaní nedovoleného odberu znalcom zapísaným v zozname znalcov a tlmočníkov na Ministerstve spravodlivosti SR. Žiadal preto, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vo veci sám rozhodol tak, že zmení výrok napadnutého rozsudku a žalobu zamietne.

4. K dovolaniu podal vyjadrenie žalobca, ktorý uviedol, že z obsahu dovolania nie je jednoznačné zrejmé, aký konkrétny nesprávny procesný postup žalovaný namietal, v čom konkrétne tvrdený nesprávny procesný postup znemožnil žalovanému uskutočňovať jemu patriace procesné práva. Poukázal i na neprípustnosť dovolania z hľadiska § 421 ods. 1 CSP vo vzťahu k § 422 ods. 1 písm. b/ CSP vzhľadom na výšku žalovanej sumy.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu.

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 ods. 1 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod.

8.1. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

8.2. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Žalovaný (ďalej aj dovolateľ) mal za to, že na podanie dovolania (usudzujúc z jeho obsahu, pozn. dovolacieho súdu) je splnená podmienka podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a teda, že súd nesprávnym postupom znemožnil strane, aby uskutočňoval jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď dovolateľ uviedol, že výroky rozsudku:“ majú základ v zásadne nesprávnom, nezákonnom a nespravodlivom dokazovaní, v nesprávnom a nezákonnom vyhodnotení dôkazu, ktorý bol v rozpore so zásadou nezávislosti a nestrannosti vyhodnotený v prospech žalobcu. Súčasne tiež namietal, že :“ v odvolacom konaní bolo porušené právo na prejednanie veci verejne. Súd sa nesprával nestranne a nezaujato. Porušil právo na nestranný a nezávislý proces. Boli porušené pravidlá rovnosti strán a tvrdo bolo porušené právo rovnosti zbraní“.

11. Pokiaľ dovolateľ v súvislosti s obsahom § 420 písm. f/ CSP vytýkal súdom nedostatky v zistenom skutkovom stave a riadne nevykonanie dôkazu (znaleckého dokazovania), dovolací súd uvádza, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (v tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000) , ako aj na rozhodnutia 1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017, 9 Cdo 7/2020). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už

ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017). Dovolací súd opakovane judikuje, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, v danom prípade však z obsahu spisu nie je možné takýto záver prijať.

Pokiaľ dovolateľ namietal, že v odvolacom konaní bolo porušené právo na prejednanie veci verejne a súd sa nesprával nestranné a nezaújato, čím mal podľa dovolateľa porušiť právo na nestranný a nezávislý proces(, tvrdo bolo porušené právo rovnosti zbraní“), dovolací súd uvádza, že v zmysle § 385 ods. 1 CSP na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje verejný záujem. Je zrejmé, že nebola splnená ani jedna zo zákonných podmienok, nakoľko odvolací súd nemal potrebu doplniť dokazovanie a verejný záujem v sebe predmetný spor nezahŕňal. Ak preto neprejedal odvolací súd spor verejne na pojednávaní, nemohol svojím postupom lege artis porušiť práva dovolateľa. Dovolací súd z obsahu dovolania, ani pri všetkej snahe o pochopenie textu dovolania, nevedel identifikovať v čom bolo porušené právo žalovaného na nestranný proces, a ani obsah spisu na túto jeho námietku nedáva odpoveď. Dovolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, ktorý dal odpovede na viaceré námietky žalovaného, ktoré opakovane použil i v podanom dovolaní.

12. Dovolací súd dodáva, že rovnako prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani to, že by napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017). Súd prvej inštancie vo veci vykonal dostatočné dokazovanie skutkového stavu a svoje rozhodnutie odôvodnil, tak isto postup odvolacieho súdu a jeho vysporiadanie sa s odvolacími námietkami nenesie znaky svojvoľného postupu súdu. Samotná nespokojnosť s výsledkom súdneho konania v danom prípade nemôže naplniť znaky prípustnosti podľa § 420 písm. f/ CSP.

13. Ak žalovaný ďalej v dovolaní (opäť usudzujúc z jeho obsahu) mal za to, že prípustnosť jeho dovolania vyplýva z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, majú na mysli zrejme dosiaľ neriešenú otázku v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu, dovolací súd uvádza nasledovné.

14. Podľa § 422 ods. 1 CSP, (ktoré je vo vzťahu k § 421 ods. 1 CSP ustanovením lex specialis) dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada, b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada, c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmena a/ a b/. Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

15. V danom prípade žalobkyňa podala na súde prvej inštancie žalobu 7. mája 2015. Výška minimálnej mzdy v roku 2015 bola ustanovená nariadením vlády sumou 380 €; dvojnásobok tejto sumy (dovolací súd je toho názoru, že žalovaný má postavenie spotrebiteľa v predmetnom spore) je teda 760 €. Napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý priznal žalobkyni sumu 630,20 € istiny s príslušenstvom sa tak týka peňažného plnenia neprekračujúceho výšku dvojnásobku minimálnej mzdy v

čase podania žaloby.

16. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovaného je v danom prípade vylúčená ustanovením § 422 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolací súd ani neskúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu dosiaľ riešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) i keď je potrebné poznamenať, že tak ako bola formulovaná : „ doposiaľ dovolací súd neriešil otázku zjavného komplotu pri preukazovaní nedovoleného odberu znalcom zapísanom v zozname znalcov a tlmočníkov na Ministerstve spravodlivosti SR“, by zrejme nespĺňala atribúty na dovolací prieskum v civilnom konaní. Vzhľadom na procesnú neprípustnosť dovolania žalovaného nepristúpil ani k posúdeniu, či napádaný rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

17. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd odmietol dovolanie žalovaného podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.